

Observation som metod för att samla information i kartläggningen

Observation av elever i olika situationer kan ge kunskap och förståelse om det som händer i elevernas lärmiljö, hur olika aktiviteter fungerar och om elevers samspel och lärande. Observation kan ni använda för att undersöka en specifik frågeställning kring en enskild elev eller en grupp elever. Rektor behöver skapa förutsättningar för att det ska bli möjligt att genomföra observationer.

Här är ett exempel på ett strukturerat sätt att observera där man på förhand har ringat in vad observationen ska fokusera på.

Inför observation

- Bestäm fokus för observationen.
- Välj ut något eller några företeelser eller aktiviteter som ska observeras.
- Välj när och var det är lämpligast att observera utifrån syftet med observationen.
- Bestäm hur lång observationen ska vara.
- Bestäm vem som genomför observationen.
- Bestäm hur eleverna eller elevgruppen ska informeras om observationen
- Bestäm hur observationen ska dokumenteras, eventuellt i mallen.

Under observation

- Försök att märkas så lite som möjligt och ha en passiv position.
- Fundera över på vilket sätt observationen påverkar situationen. Genom att observera en längre tid, till exempel under en hel lektion eller ett helt arbetsmoment, så hinner eleverna vänja sig något.
- Under observationen är det viktigt att reflektera över och skilja på vad som faktiskt observeras och vad som är en tolkning eller en värdering av det som observeras. Av anteckningarna som görs kan det vara bra att notera när en tolkning görs till exempel genom att sätta det inom parentes.
- Försök att anteckna så mycket som möjligt av aktiviteterna eller händelserna och det som sägs.
- Anteckna tidpunkt för det som händer för att kunna få syn på hur lång tid olika saker tar. Till exempel hur lång tid en genomgång tar eller hur lång tid det tar för elever att komma igång med en aktivitet.

Efter observation

- Avsätt tid, helst direkt efter, för att gå igenom och renskriva anteckningarna. Lägg till klargörande kommentarer.
- Fundera på om fler observationstillfällen behövs och om de behöver genomföras på ett annat sätt.